

Vreme včeraj: najvišja temperatura 28, najnižja 21, ob 13 ur 34 stopinj. Zračni tlak 1015,9 stannoviten, vlaga 65 odst., veter jugozahodnik 5 km na uro, nebo jasno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 18,6 stopinje.

Tržaški dnevnik

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Začetek razprave o zakonskem osnutku o funkcijah dežele pri javnih delih

Poročili poročevalca večine Rigutta (KD) in manjšine Coghetta (KPI) - Doslej je spregovorilo v razpravi šest svetovalcev

Včeraj je začel deželni svet razpravo o zakonskem osnutku deželnega odbora o upravnih funkcijah pri javnih delih, urbanistični in gradnji ljudskih hiš ter o ustanoovitvi deželnih tehničnih uradov in organov. Zakonski osnutek je zelo obsežen, saj šteje kar 70 členov in se pričakuje, da bo razprava o njem trajala jutri in še ves prihodnji teden.

Na jutranji seji sta podala večinsko poročilo demokristijan Rigutta, manjšinsko pa komunist Coghetto.

V svojem poročilu pravi svetovalec Rigutta, da je država naloge svojih osrednjih in obrobni organov v omenjenih zadevah prenesla na deželo na podlagi izvršilnih normativov. Tudi prenos, kakor ga določajo te norme, predvideva, da prevzame deželna uprava te naloge na splošno. Zato nastaja nujna potreba, da dežela ustanovi s posebnimi zakoni ustrezne organe, ki bodo nadomestili državo. Svetovalec Rigutta pravi nadalje v svojem poročilu, da določajo izvršilne norme glede javnih del, urbanistike, izkoriščanja javnih voda in gradnje ljudskih hiš, da se dežela poslužuje državnih tehničnih organov, dokler ne bo določila drugih zakonov. Nadalje poročarja, da je namen zakonskega osnutka poseči na nekatere sektorje odobravnja in izvrševanja javnih del, ki se tičejo krajevnih ustanov, in sicer zato, da se pospeši uradni postopek. Upravljalci krajevnih ustanov namreč upravičeno pričakujejo, da se ne bo dežela omejevala samo na finančne posege za izvrševanje javnih del. Ni dovolj, da se dajejo prispevki za javna dela, pravi svetovalec Rigutta, treba je tudi zagotoviti učinkovite instrumente za razna pripravljala dela.

Znano je namreč, da je postopek pri odobritvi raznih načrtov zelo dolg in zapleten. Včasih je treba zamuditi več za postopek kakor za izvrševanje del samih. Svetovalec na koncu poudarja, da bo poseben deželni zakon končno odstranil zavlačevanje, tako da bo dežela res avtonomno izvajala svoje upravne naloge.

Poročevalca manjšine Coghetto pravi v svojem poročilu, da je bil namen, ki je botalen temelj zakonskega osnutku, vprejeti vsega upoštevajoč, da dežela ne bi imela nadomestiti zanjavi upravni državni aparat z bolj demokratičnim in decentraliziranim ustrojem. Vendar pa se iz členov novega zakonskega osnutka ne vidi mnogo novega v primerjavi s prejšnjim položajem in se kaže volja, da bi nadomestili državno centralizacijo z deželno. Najbolj negativna plat, pravi svetovalec Coghetto, pa je v tem, da ni v zakonskem osnutku norme, po kateri bi uresničili, kar določa člen 11 deželnega statuta ki pravi, da opravlja dežela normalno svoje upravne naloge s tem, da pooblasti zanje pokrajine, občine, njihove

konvencije in druge krajevske ustanove, ali pa da se okorišča z njihovimi uradi. Po mnenju poročevalca manjšine bi manj smotno in bi bilo mnogo bolj učinkovito ter v skladu z deželnim statutom, če bi prenesli na tehnične urade pokrajinski naloge za nadzorstvo nad javnimi deli občin in drugih krajevnih ustanov, namesto da bi ustanovili na novo nadzorne odbore in deželne tehnične urade.

Na dopoldanski seji je zatem spregovoril samo svetovalec Morelli, ki je dejal, da je težko razpravljati o tej zadevi, ker je splošno. Gre na vsak način za politično, zakonsko in ekonomsko vprašanje, no vprašanje je, ali se bo s tem zakonskim osnutkom pospešilo reševanje postopka v zvezi z raznimi gradbenimi načrti in deli ali ne.

Na popoldanski seji je prvi spregovoril demokristijan Uri, ki je dejal, da zgubijo sedaj mnogo časa za raziskovanje in v zvezi z deli in z načrti ter da bo odslaj boljše. Komunist Pellegrini je odločno kritiziral zakon in rekel, da ne bo učinkovit. Vprašal se je tudi, zakaj smo tako dolgo čakali na zakonski nadzor. Pomeni, da kulisami nekaj ni bilo v redu. Zakon ne poudarja dovolj deželne avtonomije in namesto državnega centralizma bomo imeli deželni. Zato ni v bistvu v tem zakonu nič novega. Rekel je tudi, da bodo po tem zakonu zaposlili kakšnih 130 tehničnih strokovnjakov in funkcionarjev, medtem ko se ukvarja z javnimi deli v deželi sedaj kakšnih 320 državnih funkcionarjev. Vprašanje je, ali se bo število državnih funkcionarjev potem sploh zmanjšalo, čeprav bodo imeli mnogo manj dela.

Socialist Angeli je zavračal Pellegrinijevo tezo, da ni potrebno določeno središče za odločanje. Dežela je morala na podlagi statuta pripraviti zakon in ravno s tem uveljaviti avtonomijo.

Liberalce Mompurgo je tudi poudaril, da dežela samo nadomestila državo in da ostane vse centralizirano. Ravno iz tega načela izvira tudi ta zakon. Precej kritičen je bil tudi govornik demokristijanec, ga svetovalec Metusa, ki je n. pr. pred drugim ugotovil, da postanejo ljudje, ki so nekaj časa na oblasti, nujno konservativni. Kar se tiče raznih nadzornih odborov, je dejal, da bi morali imeti same posvetovalne naloge in ne bi smeli odločati. Izrazil je tudi skrb, ker

se ne spreminja postopek. Zaradi tega stališča je prišlo med njim in nekaterimi njegovimi strankarskimi kolegi do prekanja.

18. redni občni zbor P.d. «S. Škamperle»

Sinoči je v prostorih prosvetnega društva «S. Škamperle» bil 18. redni občni zbor društva ob prisotnosti ne prav številnih članov. Poročila so podali dosedajni predsednik, tajnica in odborniki. Predsednik je bil podpredsednik, tajnica je bila podpredsednica, odborniki pa so bili pododborniki. Na novem predsedniku je bil ponovno izvoljen Niko Škamperle. Več o tem bomo poročali v nedeljski številki.

Na dopoldanski seji je zatem spregovoril samo svetovalec Morelli, ki je dejal, da je težko razpravljati o tej zadevi, ker je splošno. Gre na vsak način za politično, zakonsko in ekonomsko vprašanje, no vprašanje je, ali se bo s tem zakonskim osnutkom pospešilo reševanje postopka v zvezi z raznimi gradbenimi načrti in deli ali ne.

Na popoldanski seji je prvi spregovoril demokristijan Uri, ki je dejal, da zgubijo sedaj mnogo časa za raziskovanje in v zvezi z deli in z načrti ter da bo odslaj boljše. Komunist Pellegrini je odločno kritiziral zakon in rekel, da ne bo učinkovit. Vprašal se je tudi, zakaj smo tako dolgo čakali na zakonski nadzor. Pomeni, da kulisami nekaj ni bilo v redu. Zakon ne poudarja dovolj deželne avtonomije in namesto državnega centralizma bomo imeli deželni. Zato ni v bistvu v tem zakonu nič novega. Rekel je tudi, da bodo po tem zakonu zaposlili kakšnih 130 tehničnih strokovnjakov in funkcionarjev, medtem ko se ukvarja z javnimi deli v deželi sedaj kakšnih 320 državnih funkcionarjev. Vprašanje je, ali se bo število državnih funkcionarjev potem sploh zmanjšalo, čeprav bodo imeli mnogo manj dela.

Socialist Angeli je zavračal Pellegrinijevo tezo, da ni potrebno določeno središče za odločanje. Dežela je morala na podlagi statuta pripraviti zakon in ravno s tem uveljaviti avtonomijo.

Liberalce Mompurgo je tudi poudaril, da dežela samo nadomestila državo in da ostane vse centralizirano. Ravno iz tega načela izvira tudi ta zakon. Precej kritičen je bil tudi govornik demokristijanec, ga svetovalec Metusa, ki je n. pr. pred drugim ugotovil, da postanejo ljudje, ki so nekaj časa na oblasti, nujno konservativni. Kar se tiče raznih nadzornih odborov, je dejal, da bi morali imeti same posvetovalne naloge in ne bi smeli odločati. Izrazil je tudi skrb, ker

V ZVEZI S PISANJEM «GIORNA»

Protiustavne diskriminacije na škodo slovenskega prebivalstva

Vprašanje komunističnih deželnih svetovalcev glede preiskav karabinerjev, trg. zbornice in urada za valute v zvezi z nakupi nepremičnin

Svetovalci Šiškovci, Calabria in Jarc (KPI) so vložili na deželni odbor vprašanje, v katerem pravi:

Milanski dnevnik «Il Giorno» je 21. junija objavil članek o Trstu po naslovu «Trst v stanju budnosti: slovensko zlato preplavaljive grobove». Vse te izjave izročile človeka, ki misli, da bo spoznal Trst, Gorico in druge kraje v deželi s tem, da se poslužuje enofornizne deželne uprave, ki zavira in ostražuje monarhističnega primitivizma, ki je storil že toliko zla našemu mestu, našim krajem in našemu prebivalstvu, ne vzbujajo prav nobene resnega zanimanja. Je pa na splošno skrajno zanimiva v članih, po katerih naj bi bil trgovinske zbornice stalno budne, kar se tiče prošnje za nakup, o čemer piše list:

«Vse prošnje za nakupe, ki jih predložijo po redni poti, so podvržene strogi raziskavi, pri čemer se izvajajo tri preiskave: karabinerji se zanimajo za politični lik pripradelnega, trgovinske zbornice ugotavljajo morebitne skrite povezave, urad za valute pa ugotavlja izvor financiranja.»

Vprašujemo predsednika deželnega odbora in pristojnega odbornika, da bi zvedeli:

1. Ali so vsi o trih vrstah predlogov resnične; in če so resnične;
2. Ali je ta diskriminacijski postopek ustaven;
3. Ali so preiskave karabinerjev glede prošnje za nakup v skladu z jasnimi zakoni republike, ali pa so nezakonite, so agenti letedeča protikomunistična in če nimajo kake povezave s škandalom bivšega SIFAR;
4. Ali ne obstaja za vse državljane svoboda nakupa in prodaj, trgovanja in proizvajanja in če niso Slovenci že kot taki sumljivi elementi, na račun katerih je treba nenehno izvajati diskriminacije v vseh njihovih dejavnostih;
5. Ali ne misli deželni odbor, da se za napravi konec temu nesramnemu nedemokratičnemu postopku stanju s tem, da izda lastne ukrepe, ki bodo preprečili ukrepe od države, kolikor se tiče dejavnosti organov, ki so pod državnim nadzorstvom.

Drzen vlom z bogatim plenom

Drzni tatovi z izrednimi plezalnimi lastnostmi so v noči med torkom in sredo vdrl v dva urada v stavbi v Ul. Roma 17.

V prvem nadstropju omenjenega stavbe namreč sedeži arhitektski studio, katerega je zvezel nekdo letnikov in celo vrsto zvezoval. Zaradi svojih sposobnosti in postojnosti je bil splošno cenjen in priljubljen. Delal je do konca preteklega tedna, ko je odšel k zdravniku in v bolnišnico, kjer mu je včeraj za vedno utihnilo dobro srce in o mahnila prihodnja roka.

Luka se je rodil 10. oktobra 1887 v Istri pri Bači ter prišel v Trst ko je bil star 3 leta. Od 8. do 16. leta je bil na Kranjskem, kjer se je izučil za knjigovodnega ter nato prišel v Trst. V Trstu je bil do svojega 65. leta zaposlen pri podjetjih Smolnar, Modiano, Saito in Nazionale. Dolgo let je preživel v srečnem zakonu s pridno gospodinjico Ivano, ki mu je vedno pomagala pri delu, ki ga Luka ni nikoli primarno hotelo, saj je bilo v pravem pomenu vse njegovo življenje delovni dan. Luka pa je kljub delu vedno dobil čas, da se je udeleževal do zadnjega s svojimi zvezovalci slovenskih prijateljev in teletov. Pred približno petimi dnevi je namreč Pitteri dal podreti steno že petdeset let zasidanih vrat, ki so vodila na no-

Identificiran napadalec ki je zabodel avtomobilista

Na podlagi fotografij iz arhiva

Samo nekaj ur po nasilnem dogodku na Sprehajališču Sv. Andreja, ki se je zgodil zaradi prehitvanja in o katerem smo obširno poročili včeraj, so agenti letedeča protikomunistična in če nimajo kake povezave s škandalom bivšega SIFAR;

4. ali ne obstaja za vse državljane svoboda nakupa in prodaj, trgovanja in proizvajanja in če niso Slovenci že kot taki sumljivi elementi, na račun katerih je treba nenehno izvajati diskriminacije v vseh njihovih dejavnostih;

5. Ali ne misli deželni odbor, da se za napravi konec temu nesramnemu nedemokratičnemu postopku stanju s tem, da izda lastne ukrepe, ki bodo preprečili ukrepe od države, kolikor se tiče dejavnosti organov, ki so pod državnim nadzorstvom.

«Vse prošnje za nakupe, ki jih predložijo po redni poti, so podvržene strogi raziskavi, pri čemer se izvajajo tri preiskave: karabinerji se zanimajo za politični lik pripradelnega, trgovinske zbornice ugotavljajo morebitne skrite povezave, urad za valute pa ugotavlja izvor financiranja.»

Vprašujemo predsednika deželnega odbora in pristojnega odbornika, da bi zvedeli:

1. Ali so vsi o trih vrstah predlogov resnične; in če so resnične;
2. Ali je ta diskriminacijski postopek ustaven;
3. Ali so preiskave karabinerjev glede prošnje za nakup v skladu z jasnimi zakoni republike, ali pa so nezakonite, so agenti letedeča protikomunistična in če nimajo kake povezave s škandalom bivšega SIFAR;
4. Ali ne obstaja za vse državljane svoboda nakupa in prodaj, trgovanja in proizvajanja in če niso Slovenci že kot taki sumljivi elementi, na račun katerih je treba nenehno izvajati diskriminacije v vseh njihovih dejavnostih;
5. Ali ne misli deželni odbor, da se za napravi konec temu nesramnemu nedemokratičnemu postopku stanju s tem, da izda lastne ukrepe, ki bodo preprečili ukrepe od države, kolikor se tiče dejavnosti organov, ki so pod državnim nadzorstvom.

Drzen vlom z bogatim plenom

Drzni tatovi z izrednimi plezalnimi lastnostmi so v noči med torkom in sredo vdrl v dva urada v stavbi v Ul. Roma 17.

V prvem nadstropju omenjenega stavbe namreč sedeži arhitektski studio, katerega je zvezel nekdo letnikov in celo vrsto zvezoval. Zaradi svojih sposobnosti in postojnosti je bil splošno cenjen in priljubljen. Delal je do konca preteklega tedna, ko je odšel k zdravniku in v bolnišnico, kjer mu je včeraj za vedno utihnilo dobro srce in o mahnila prihodnja roka.

Luka se je rodil 10. oktobra 1887 v Istri pri Bači ter prišel v Trst ko je bil star 3 leta. Od 8. do 16. leta je bil na Kranjskem, kjer se je izučil za knjigovodnega ter nato prišel v Trst. V Trstu je bil do svojega 65. leta zaposlen pri podjetjih Smolnar, Modiano, Saito in Nazionale. Dolgo let je preživel v srečnem zakonu s pridno gospodinjico Ivano, ki mu je vedno pomagala pri delu, ki ga Luka ni nikoli primarno hotelo, saj je bilo v pravem pomenu vse njegovo življenje delovni dan. Luka pa je kljub delu vedno dobil čas, da se je udeleževal do zadnjega s svojimi zvezovalci slovenskih prijateljev in teletov. Pred približno petimi dnevi je namreč Pitteri dal podreti steno že petdeset let zasidanih vrat, ki so vodila na no-

Brzojavka ministra Guija o medicinski fakulteti

Minister za javno vzgojo Luigi Gui je poslal županu Spacciniju brzojavko, v kateri ga obvešča, da so bili z ministrskim odlokom ustanovljeni tečaji za drugo in tretje dvoletje v okviru izpopolnitve medicinske fakultete tržaške univerze.

Inž. Spaccini se je ministru v imenu občinskega sveta brzojavno zahvalil za sporočilo in mu izrazil hvalnost za njegovo zanimanje za hitro uresničitev nove fakultete.

Podtanjnik v zunanjem ministrstvu Mario Zagari se je z brzojavko, naslovljeno na podžupana prof. Lonzo, zahvalil občinski upravi za sprejem, ki ga je bil deležen med zadnjim obiskom v Trstu.

Nalezljiva obolenja

V razdobju od 26.6. do 2.7. so v tržaški občini zabeležili naslednje število primerov nalezljivih bolezni: sklatičina 3, ošpice 15 (2 izven občine), norice 36, oslovski kašelj 3, vnetje priušesne slavinke 2 (1 izven občine), rdečke 1, nalezljivo vnetje sklep 3 (1 izven občine), akutni jeter 3 in nedeljski številki.

SKLEP ČLANOV UPRAVNEGA SVETA KONZORCIJA

Tržaški zidani dok bo lahko sprejel ladje do 300.000 ton

V dolžino bo meril 350 m, v širino 56 m in v globino 11,5 m. Tri četrtine doka bo na kopnem, ena četrtina pa v morju

Zidani dok, ki ga bodo zgradili v Arzenalu-Sv. Marku, bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino. V tem smislu so se sporazumeli člani upravnega sveta konzorcija, ki so se odločili za ta načrt ter opustili ostale, ki so predvidevali gradnjo doka z manjšimi dimenzijami. Strankam ni bilo treba odločati se, če bi se odločili za večje dimenzije, da bi tako zadostili predvidenim zahtevam bodočega prometa petrolejskih ladij do 200 tisoč ton nosilnosti, in pa da bi usposobili objekt tudi za sprejemanje orjaških ladij z nosilnostjo do 300.000 ton, ki jih bodo gradili v tržaškem obkolu Italcentieri. Takšni orjaški dokovi, ki na svetu razmeroma premalo, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotovljeno ustrezno zatočišče, zato stroški gradnje, ki so bili sicer nekoliko višji, računajo, da bo manjša prihrate, ki jih bo prinesla zgradnja doka, ki bo meril 350 metrov v dolžino, 56 metrov v širino in 11,5 metrov v globino, da bi bilo za nove velike petrolejske ladje zagotov

ZAKON O IZJEMNEM STANJU V ZRN

Zakaj Zah. Nemčija zdaj razpravlja o tem problemu?

Demantiji, ki potrjujejo sum - Odpor proti zakonu ni opaziti samo na skrajni levi, ampak tudi pri liberalcih

BONN, julija. — Za to — pravi nekateri te dni — bi nikdar ne nastopila »prava ura«. Ne v mirnih in tudi ne v manj mirnih trenutkih. V mir, namreč, razprava o izjemnem stanju pač vnaša nemir. Enkrat pa je vendar le, pravijo, treba začeti. Vendar bi se vsakokrat postavilo vprašanje: zakaj prav zdaj? Zakaj ne prej ali kasneje?

Naj bo po naključju ali tudi ne, zahodnonemški Bundestag je na zadnjih sejah pred poletnimi počitnicami razpravljal o vprašanju izjemnega stanja. In to nekaj dni zatem, ko so nekateri dogodki, ki niso potekali brez streljanja, spomnili javnost, kaj je pravzaprav odziva kakšno bi utegnilo biti »izjemno stanje«. Na srednjem vzhodu je izgubilo življenje nekaj tisočev ljudi. V zahodnem Berlinu en student.

Vlada v zvezi s tem sicer zatrjuje, da je »slehera podobnost slučajna«. Tretja verzija zakona o izjemnem stanju, kolikor jih je bilo izdelanih v teku treh zakonodajnih dob, se je zdaj prvič znašla pred poslanci.

Zaradi spopadov, do kakršnih je nedavno v Berlinu prišlo med policijo in študenti, bi se — poudarjajo — izjemno stanje ne moglo niti če bi ustrezni zakoni bili že sprejeti, obenem s spremembo ustave, kot je to potrebno. Tudi sedanji predpisi omogočajo, da se v takih situacijah ohranja »red in mir«. Izjemno stanje je predvideno, kot to tudi sam naziv govori, za izjemne primere, ko gre npr. za vojno, naravno katastrofo ali »oboroženo vstajo«.

Ali bi ne utegnili biti naperjeni tudi proti morebitnim stavkam? Vprašanje je, vsaj trenutno, bolj teoretično. V Zvezi republik ne obstaja veliko politična gibanja, ki bi mogla ogroziti sedanji družbeni red. Pa tudi so ekonomske stavke večje obsega zelo redke, če pa do njih pride, je njihova vsebina omejena na zahteve »po večjih plačah in boljših delovnih pogojih«. Toda, ali bo — se vprašujejo nekateri — vedno ostalo tako?

Zaskrbele so jih, in to že pred časom, posebno nekatere vesti o nekakšnih neoboroženih in oboroženih skupinah, ki se baje v nekaterih tovarnah že vadijo »v zaščiti za primer izjemnega stanja«. Vesti so bile demantirane, kar pa običajno še povečuje sum. Zakoni o izjemnem stanju pa bi vladi, vsekakor, praktično dali neomejeno pooblastila, da, celo pravico, da ga proglasi.

Pripravi stala pravzaprav dva zakona. Eden o izjemnem stanju, s katerim bi se spremenila določanja ustava Zvezne republike Nemčije, drugi, ki zadeva »omejitve tajnosti« v poštne telefonstev in teleprinterstev poslovanju, in to v obliki nekakšnega dodatka k sedanji ustavi. Povezava pa sta med sabo samo po vsebini, ne pa tudi časovno. Določene instance bodo imele pravico nadzorovati poštni, telefonski, telegrafski promet v »mirnem« in ne samo izjemnem stanju.

Nacrte obeh zakonov so strokovnjaki — kot je rečeno v obrazložitvi enega od teh — začeli izdelovati nekako v istem času, v vsakem primeru pa še preden je Zvezna republika leta 1955 postala tudi formalno neodvisna država, z lastno vojsko ter članstvom v atlantskem paktu. Pred poslanci se je zdaj znašla tretja »oprazljena« izdaja zakonskega »snutka ob načelnem soglasju obeh strank.

Kaj vse bi ti zakoni utegnili pomeniti, je težko predvideti, vendar pa je nekaj razvidnega tudi med samimi vrsticami njihove obrazložitve. Ne bo mogoče, javljajo na primer, ogniti se dejstvu, da bi v primerih nadzorovanja telefonskih pogovorov leti ne bili posneti na magnetofonski trak in podobno. Sicer pa je cenzura doslej v Nemčiji predstavljala izključno pravico saveznikov.

Odpor proti zakonu o izjemnem stanju prihaja v Zvezi republik Nemčiji od izraza ne samo na skrajni levi, to se pravi od strani skupin levo od Socialdemokratske stranke in nekaterih sindikalnih organizacij, ki baje pripravljajo tudi nekatere skupne akcije in demonstracije, pač pa se jim upira tudi trenutno edina »opozicijska« stranka v zahodnonemškem parlamentu, namreč Svobodna demokratska (liberalna) stranka.

Do jeseni, ko se bo v parlamentu znova začela razprava o problemu izjemnega stanja, bodo liberalci v Bundestagu predložili lasten osnutek zakona. V tem osnutku bo predvsem poudarjeno, da je moč izjemno stanje proglašati samo v vojni, v nobenem primeru pa ne tudi v miru. Kot tudi, da se parlament, kakor je že zdaj predvideno, ne more nadomestiti z nekakšnim »skupnim odobrom« 33 ljudi, če je neokrnjen in sposoben funkcionirati.

Vendar menijo v Zahodni Nemčiji, da je »odpor tako parlamentarne kot izvenparlamentarne opozicije proti zakonu o izjemnem stanju povsem brezuspešen, zakaj krščanski demokrati in socialdemokrati razpolagajo v parlamentu z zadostnim številom glasov, da ga z nekaterimi morebitnimi popravki izglasujejo takšnega, kakršen je. A kakšen je, se bo šele videlo.

Bo Greta Garbo oslepela?

Kot poročajo, grozi Greti Garbo, znani filmski igralci izpred štiri-desetih let, izguba vida. Božanska Greta, kot so jo nekoč imenovali, je obbolela za očesno bolezen, ki lahko traja tudi leta, končno pa privede v slepoto.

Zdaj bo mnogim tudi jasno, zakaj je Greta Garbo vedno nosila črne naočnike. In verjetno je to tudi bil razlog, zaradi katerega je svoj čas nenadoma prenehala s snemanjem in se nato nikoli ne prikazala pred kamero. Zdi se, da je bolezen tako napredovala, da umetnica komaj še razlikuje predmete okrog sebe.

Z. BRIHTA

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Zagotovo si boste neopazno finančni uspeh. Ne čakajte, da bi draga oseba prva storila ustrezen korak k pomiritev.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Hladnokrvno skušajte določiti, kaj je prav in kaj ni. Posvetite več časa vzgoji mladine.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Ne spuščajte se v tvegane pustolovščine denarnega značaja. Sprostite svoje odnose z ljubljeno osebo.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Najboljše uspehe boste dosegli na področju, ki vam je najbolj pri srcu. Pridobili si boste zaupanje nekega soseda.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Vaša poslovna stabilnost je ogrožena od neke znanje nevarnosti. Dober preprek neke čustvene zadeve.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Po krivdi nekega sodelavca se vam bo izpod prstov izmaknil dober posel. Ne bodite krivični do nekega znanca.

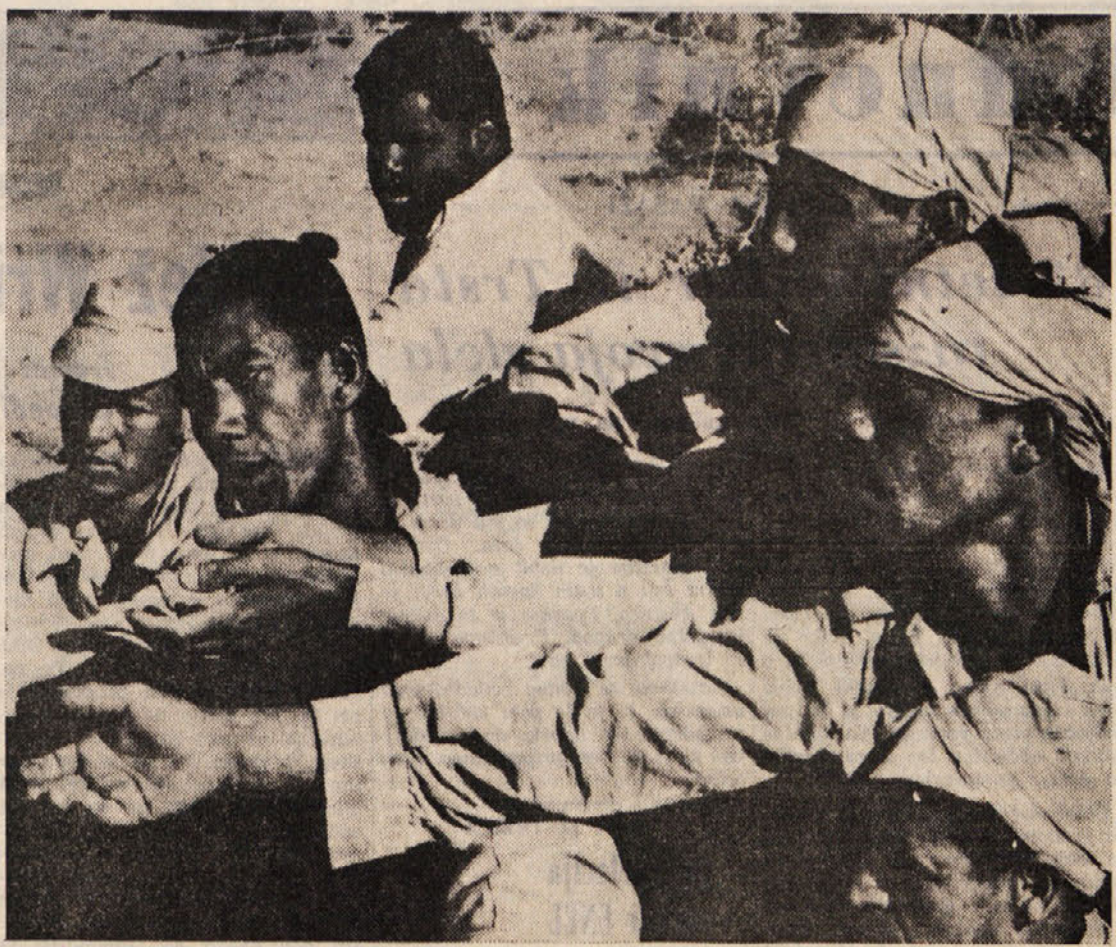
ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Najboljše orozje v stikih z ljudmi je vsekakor previdnost. Ne dajajte očen o ljudih, ki jih ne poznate.

STRELEC (od 22.11. do 21.12.) Kdove kako velikih uspehov v poslih ne bo, pač pa si boste utrdili v splošnem svoj položaj. Srečen zaključek nekega spora.

KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) Ne zavrnite neke ponudbe, preden je niste poglobljeno proučili. Razum bo zmagal nad srcem.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) V vašem programu je opaziti dokajšnje pomanjkanje realizma. Ne pričakujte, da bi se vsi strinjali z vami.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Poslovni položaj se bo v teku dneva večkrat spremenil. Okrepili boste svoje čustveno doživljanje.

Vojna prinaša samo uničenje, trpljenje in ponižanje. V poraženih in zmagovalcih se poraja le, kar je v človeku najbolj bednega in žalostnega. Ali je npr. človeško, da mora tale skupina egiptovskih ujetnikov tako prosoje stegovati roke za kozarec vode ali kos kruha, ki jim ga zmagovalci morda odrekajo?

REDEK IN ZANIMIV OSTANEK IZ FEVDALNIH ČASOV

Nekaj o francoski deželi ki ji vlada nemški princ

Kneževina Salm-Salm, nedaleč od Strasbourga, je bila k Franciji priključena pred 174 leti - Zgodovinske tradicije in folklorni običaji - dober vir turističnih dohodkov - Koncert »garde« šestih vojakov - Odnosi med princem in prebivalstvom

Šele vsakemu petemu Francozu je znano, da obstaja na ozemlju pete republike nenavadna kneževina, kjer poleg de Gaulle priznava tudi »svojega kneza, Nemca Konstantina de Salm-Salma. Njegov podložnik ga lahko vidi v vsako leto le enkrat, in sicer ko pride izterjat svojo najemnino za stotine hektarov zemlje, ki jo oddaja v zakup raznim industrijam, in farmarjem. Je zadnji potomec rodbine, ki je bila lastnica tega ozemlja in seveda tudi vseh tu živčih kmetov polnih sedem stoletij. Njegove prednike so po evropskih kraljevskih dvorcih običajno imenovali »divje grofe z Renas«.

Ko je lani pokrajina Lorena slavila 300-letnico svoje združitve s Francijo, so na svečanost povabili tudi nekatere ugledne prebivalce Senonesa.

»Mi nismo Lorenci«, so odgovorili na pripombo, da se odgovor nahaajajo na področju te pokrajine. »Mi sicer volimo in mislimo kot Francozi, vendar nas ni moč povsem izenačiti z vami, ker imamo svojega kneza«.

Glavno mesto kneževine Salm-Salm šteje okrog 4.000 prebivalcev. Imenuje se Senones in je znano kot eno najbolj razvitih tekstilnih središč, vrhu tega pa še kot kraj, kjer si je moč privoščiti najbolj okusne postrežbe. Po trgovinah omenjenega mesteca ni opaziti slik prince Konstantina, lahko pa zato skoraj v vsaki hiši najdete kako že zbledelo fotografijo njegovih prednikov.

V Senones je treba vsekakor priti ob nedeljah popoldne. V mestecu, katerega arhitektura je pretežno iz 18. stoletja, so ulice in hiše skoraj prazne. Vse prebivalstvo in številni turisti so namreč zbrani na glavnem trgu, kjer samo šest vojakov, oblečenih v modre uniforme iz 18. stoletja in v belih nogavicah, prireja svoj »koncert«. Z dvema trobentama, bobnom in dvema flavtom izvajajo stare melodije »zadnje svobodne države«, pridružene Franciji po revoluciji. Naka se vsakokrat sestavi povorka, ki se polagoma napoti proti poslopju mestne občinske zgradbe, kjer se povsem v zabavi in plesu, kot pred dvema stoletjema. In tako je skoraj vsako nedeljo.

Do francoske revolucije je Senones bil zelo mirna prestolnica, kjer je lahko našel zatočišče sleherni napredni misel, ki se ni strinjal z državno politiko Francije. V Britanije ali katere si bode druge evropske države. Tu je bilo pred 400 leti samostojno sodišče, imeli so svojo šolo ter dobrodelno ustanovo, ki je bila nekakšna predhodnica današnjega socialnega zavarovanja, in tudi svojo gardo 60 ljudi. To gardo je vedno spremljalo 15 žena, za katere je princ izdal posebno dovoljenje.

ljeno, da v kateri koli vasi lahko rekvirirajo 15 postelj, da bi »bataljone dame« mogle udobno počivati.

Dvorec v Senonesu so obiskali številni književniki, državniki in učenjaki 18. in 19. stoletja. Med njimi tudi Voltaire, ki je — ko je moral zapustiti Francijo — skušal neke iztiskati »miren kotiček s številnimi dobrimi knjigami«. Princeva biblioteka je bila znana daleč naokoli, vodil pa jo je Don Calmet, znani pisatelj iz Senonesa.

»Jaz bolj ljubim odmaknjenost kot kraljevske dvorce, kakor imam tudi raje zave velike ljudi kot kralje. Z velikim užikom bom prebil nekoliko dni z vami in vašimi knjigami.« Voltaire napisal direktorju knjižnice pred svojim prihodom.

Pod pritiskom francoskega dvora pa je princ Salm-Salm moral zamejati Voltaire vladno zaprositi, naj njegov dvorec zapusti. »Za-hajaljujem se vam, gospod, — je ob tej priložnosti zapisal Voltaire, — da ste se tako pozanimali za mojo osebo, kakor tudi za obzirnost, s katero ste mi omogočili, da šele v dveh dneh zapustim vašo kneževino, ki bi jo celo polj obšel v eni uri«.

V grbu Salm-Salma sta dve na repih stoječi postvri, nad njima pa je zlata krona. K Franciji je kneževina bila priključena leta 1793. Večina prebivalcev vam bo znala povedati, da je do priključitve prišlo proti volji prebivalstva, in to za eno samo vrečo žita. Zupan Senonesa M. Francois pogosto pripoveduje turistom takole:

»Svobodo smo prodali za vrečo žita zaradi revolucije. Sovražniki Francije so uvoz žita prepovedali ne samo vanjo, ampak tudi v Salm-Salm. Preostali sta nam dve možnosti: ali se pridružiti Franciji, ali umreti od lakote. Tudi v Franciji je divjala silna lakota, vendar se v veliki deželi vedno lahko najde toliko hrane, da se človek lahko ohrani pri življenju. Dali so nam vrečo žita in tako smo bili začasno priključeni departmaju Vosges, ta začasnost pa traja že več kot 174 let.«

Princ Konstantin ima danes 60 let in je poročen z očarljivo lepotic, katere fotografijo bi mlajši prebivalci kneževine veliko raje gledali v svojih stanovanjih kot pa prinčev. Princ običajno pride v Senones vsako jesen, spomladi pa povabi delegacijo meščanov, da ga obiščejo v dvorcu, kjer prežive skupaj domala celo popoldne. Princ je zelo bogat. Prilagodil se je našemu stoletju in tako svoj denar raje vlagal v jek-larsko industrijo kot pa v preti-rarsko razkošje, s katerim bi svojo dediščino kmalu zapravil.

Prebivalstvu pa tudi pridejo prav te omenjeni običaji in tra-dicije, kolikor jim ti zagotavljajo dokajšnje dohodke. Na tisoče turistov prihaja vsako nedeljo, da bi prisostvovali ceremoniji zamenjave straž pred občinskim poslop-jem. Konec preteklega meseca so v Salm-Salmu imeli povečati šte-vilčno stanje vojske, in sicer od 6 na 12 vojakov, oblečenih kot v kaki operi. Bil je razpisnan na-tečaj in mestni župan je bil nad-ve zadovoljen, ko se je nanj pri-javilo kar 10-krat več kandidatov kot je bilo predvideno. Uniforme so sicer drage, vendar pa folklorni festival, ki ga vsako leto pri-rejajo, zagotavlja daleč več de-narnih sredstev, s katerimi lahko krij« — tudi te potrebe.

Ta mala kneževina, ki smo jo pravkar opisali, se nahaja sredi trikotja Strassbourg - Nancy - Colmar, pa si predvsem želi, da bi si priborila ustrezno mesto v tu-ristični Evropi, in to s pomočjo svoje folklore, gostoljubnosti, po-strvi in legend.

P. K.

Pred partizanskim zborovanjem v Bazovici

Mladinski shod na Krnu

Spomini na junaka Andreja Manfreda

Iz gradiva, ki je v pripravi za izdajo v knjižni obliki, smo odbrali nekaj odlomkov o življenju in liku znanih protifašističnih borcev gornjega Posočja Andreja Manfreda in Ferda Kravanja — Petra Skalarja.

Autor je napisal besedilo na osnovi spominskih zapisov in dokumentarnega gradiva številnih sodelavcev, kar bo razvidno iz ustreznih pripomb in virov na koncu same knjige.

V nadaljevanjih bomo objavili o A. Manfredi naslednja poglavja: »Mladinski shod na Krnu«, »Na prvem tržaškem procesu« in »Na omejeni prostosti«. O Ferdu Kravanju pa »Planinski orel«, »Med partizani« in »Padel je Peter Skalar«.

Gradivo je zbral in besedilo napisal stari antifašist Vid Vrevec z Opčin.

1.

Vasi ob vznožju in na Krnu so bile zelo razgibane v drugi polovici avgusta 1928. leta. Vanje so prihajali na domenske vodilni pripadniki tajne organizacije, da bi v največji tajnosti pripravili mladinski shod.

Med agilnimi organizatorji tega shoda je bil tudi Alojz Volarič iz Sužida. Podnevi je spretno obiskoval prijatelje, ponoči pa je pošiljal zanesljivega somišljenika na pot v sosedno vas. Pri »zganju« v Koboridu so se sestali na ožjem sestanku: Andrej Manfreda, Slavko Grahli, Slavko Mašera, Franc Kurinčič, Alojz Volarič in nekateri drugi njihovi somišljeniki. Na sestanku so izdelali podrobnejši načrt za bližnji shod.

O pripravi je napisal Alojz Volarič naslednje vrstice:

»Nekaj dni pred množičnim zborovanjem, ki je bilo na nedeljo, 28. avgusta 1928. leta, je dobila naša trojka nalogo, da organizira udeležbo na to zborovanje. Rečeno je bilo, naj se obvestijo najbolj zavodni in zanesljivi ljudje, predvsem mladina. Organizacija je bilo treba izvesti v strogosti tajnosti, da ne bi za shod zvedeli fašisti. Takrat so bila društva prepovedana in oblasti so zelo pazile na to, da se ne bi Slovenci že sestajali.

»Odhajati smo začeli že v soboto popoldne, seveda je bilo naročeno, naj ne gremo v večjih skupinah, temveč posamično, kvečjemu po dva skupaj, zaradi varnosti. Kar nas je bilo že v soboto, smo spali na planini pod Krnom, ostali pa so prihajali naslednji dan na Krn, kjer smo se zbrali. Bilo nas je okrog sto, največ iz Sužida in Koborida, ostali pa iz okoliških vasi.«

Miroslav Velikonja iz Trnovca je o tem zapisal:

»Neko nedeljo smo se dogovorili za množičen shod pod Krn. Obvestili smo vsa tista prosvetna društva, kda se želi udeležiti tega shoda. Nadalje smo opozorili vse družbene člane, da nam bo nekdo predaoval o prosveti in drugih ak-tivnostih vprašanih. Ustavili smo se pod Krnom in čakali ostale priha-jajoče, ki so šli skozi vas Soča, na severni strani krnskega pobočja.«

Tistega časa so bili domala vsi karabinarji in fašisti na Kobariškem v alarmnem stanju. V zraku so čutili nekaj nenavadnega, zato so pošiljali svoje patrulje na vse strani. Le-te pa so se vračale praznih rok, saj je nad deželo zavladalo zatijše skrivnostnih opravil.

V smeri proti Krnu so Kobaričci odhajali večinoma posamično že v

soboto v popoldanskem času. Hodi-li so kot popotniki, za katere je neljubno srečati na cesti nezaneželo osebo. Tedaj je še pripekalo avgu-stovsko sonce, izsušena zemlja pa

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

F. Hauser in H. Joos

Pod okriljem italijanske avstrijskega kulturnega kroška, študijskega centra »L'Asterisco« in združenja diplomirancev tržaške univerze razstavlja v palači Ar-telli dva avstrijska umetnika, sil-karka Hildegarde Joos in kipar Franz Xaver Hauser. Joosova je rojena na Dunaju, kjer je dovr-sila akademijo in ima za seboj že desetletje informalnega ustvar-janja z nastopi na Dunaju, v Pa-rižu in Amsterdamu in tudi dru-god. Sicer umirjen a zato zelo prejeten barvni svet ji pomaga učinkovito razporejanje neobi-kovnosti na najrazličnejših pod-gah slik, kjer smiselno izkorišča njih hrapavost in nadvladost, kaj-ti poleg lepence, se pri tem po-služuje tudi podlag iz umetnih smol in razpramo raztržit kred-nih plošč. Na njih belini se raz-proširajo, kot narajo, dahnjeni nežnobarvni odtiski lahkih mo-drin, okre in komaj zaznaone vi-dljivosti prekritine. Taka rahlo-barvnost slik omogoča zanimivo igro senc in poselna hrapavost raztržit površin, ki dajeta gledal-čemu domišljijo, medtem ko oko pričrpa spoznavati nekatere taj-nstvene oblike zajete v geometri-čnosti križanj in njih presekok.

Drugačnaka bolj moška je umet-nost kiparja Hauserja, ki ga p-redstavlja v katalogu kritik H. Klime, dočim nam tolmači sil-karstvo Joosove Francoz P. Cour-thion. Hauser je abstraktno u-stvarjalost kipar, ki obdeluje pr-venstveno les. Njegova dela se v-veličastno dvigajo pod strop. So-to luknjavici leseni stebri, polni globokih previtih, ki se nam dosegajo kot samotne neme pri-čete neke dotone naši nesorodne kul-ture, čeprav Hauser meni, da je do take izrazitosti dospel preko temeljitega proučevanja rastlin-stva, prirode in zato z njo posku-sa prenesti v nje naravno pravo, v les, nje utrip, gibanje in več-nost obstoja. Ostno pa je pri tem stremeljenje, kako v nekem stro-gem redu razgibati predvsem glad-kost stebrov ravno z učinki no-tranjih senc prevrtin, ki si slede po nagonsko občutenih zakonih geometrije, v različnih zaporedjih.

MILKO BAMBIC

je obetala slabo letino. Na obrazih mladih popotnikov je bilo moč raz-brati nekakšno radostno pričako-vanje.

Šele pod Krnom so jih dohiteli mladinci in mladice iz Sta-rega sela, Dreznice, Trnovca, Su-žida, Idriškega in ostalih bližnjih vasi. Hipoma se je zbrala skupina mladih ljudi, toda na dogovorjeno geslo so se zopet razšli in čakali nova srečanja.

Nepoučen opazovalec bi bil ob takim vedenju sodil, da imajo opravka s skrivnostnimi zadevami. Vrstili so se zanimivi prizori, ki so pozivljali samotno pokrajino.

Andrej Manfreda, Slavko Mašera in Slavko Grahli so prispeli na Vrsno, vas na zahodnem krnskem obronku, že ob petih popoldne. O-pravljeni so bili kakor poletni pla-ninci, ki nameravajo prenočiti na prostem.

Ob prihodu večje skupine mladih ljudi v vas je zavrsalo: veseli vzkliki, prešeren smeh in sloven-sko petje so priklicali na hišne pra-garadovne vasčane.

Mladinci so se napotili n Gregor-čičevi rojstni hiši, kjer so jih že čakali na dvorišču drugi vrstniki.

Po živahnem pozdravljanju so se razvneli duhovi, zato je praznično vzdruke skoraj narekovalo potrebo, da bi se oddolžili pesnikovemu spominu. Pred Gregorčičevo hišo je stopil mladinec na bukov hloh, ki je ležal na dvorišču. Kot na nevidno znamenje so hkrati utih-nili glasovi prisotnih mladincev.

Poslušalci so napeto zrl v mla-dega recitatorja. Njegove besede so učinkovile z nenavadno močjo, čustveno razpoloženje pa je valo-valo od navdušenja do srda zoper raznarodovalce. Ob tolikšnem izli-vu domoljubnih čustev se je oro-silo marsikatero oko.

Na Vrsnem so ostali nekaj čez pol ure. Med njimi je bil Andrej določen za vodjo, zato je ukazal nadaljevati pot. V gosjem redu so se vzpenjali po čedalje bolj strmi poti proti istoimenski vasi sončnega Krna.

Pusta in razgreta goličava od vročega poletnega sonca je obda-jala planino do njenega končaste-ga vrha. Mladina je spotala pred sončnim zatonom občudovalna veli-častno lepoto tega najbolj zahod-nega dela Triglavskega pogorja, ki stoji kot nepremični stražar v obrambi naše zemlje.

Tu pa tam so bile vidne rebaste vdolbine, podzemeljski rovi in o-stanki nekdanjih zapuščenih oko-pov iz prve svetovne vojne. Bili so to neme priče o dogodkih in letu 1917, od koder je naskočila avstrijska vojska v nezaščiten ofenzivo, ki jo zgodovina pozna kot »koba-riški unič« italijanske vojske.

Andrej je bil med prvimi prispel na kraj, ki je bil oddaljen iz slabih trideset minut planinske hoje od vasi Krn. Taborn na prostem je bil pripravljen šele takrat, ko je dan skoraj utonil v večernem mraku. Na prostrani livadi je bilo zbranih 35 mladih ljudi, ki so razpeli šo-tore v polkrog in v sredini prižgali taborni ogenj iz suhega drčja. Okrog ognja so se zvrstili nekako po glasovih, nato se je razlegla slovenska pesem, ki je bobneče odmevala v gorsko tišino.

Nenavadnim krnskim gostom so bili tisti večera dobri pomagali vsaki pastirji. S sočnimi planinskih pašnikov, kjer so pasli živino od zgodnje pomladi do poznega poletja, so odhajali v vas. Prinašali so nazaj obvestila, hrano in vodili po-sameznike do čilja.

Vse je bilo čisto potankosti pred-videno. Mladinci so pozno legli k počitku. Temna noč, posejana z neštetimi utripajočimi zvezdami ob slabem luninem svitu, je zakrila ugasli taborni ogenj. Na straži so se menjavali vsak po dve uri, vse do jutranjega svita.

Nedelja na Krnu, dne 28. avgu-sta 1928, je bila navsezgodaj pol-na enkratnih prizorov. Skupina osmih mladinc je prispela že okrog 8. ure jutraj v mladinski tabor. Po krajšem okrepčilu se je napa-tila na severno stran planine Ku-hinja nabirati planike. Lepa koba-riška dekleta so se razigrano lo-vile kot urne gazele v breznjini naravi. Za žlahten planinski svet je Krn svet zase, ki poplača po-žrtvovalnega planinca z veliko da-režljivostjo. Ponekod je toliko pla-nik, da človek dobesedno ostrmi ob pogledu na tako redko razkošje.

Organizatorji mladinskega shoda so posedli v travo. Pogovarjali so se o delovnem programu. Sponta-no so predlagali Andreja za glavnega govornika. Še vedno pa so prihajali novi zborovalci, med ka-terimi je bilo tudi nekaj starejših.

VID VREVEC

(Nadaljevanje sledi)

DOSSIER

NOVA TV PRIREDBA
V ŠTIRIH NADALJEVANJH,
ZAČENSI Z NEDELJO,
9. JULIJA OB 21. URI, NA
NACIONALNEM PROGRAMU

RAI RADIODIFFUSIONE ITALIANA

Goriško-beneški dnevnik

IZ POROČILA RAVNATELJA INAM

V GORIŠKI PASAŽI

SPORTSPORTSPORT

SEDMA ETAPA DIRKE PO FRANCIJI

Anglež Wright presenetil Belgijce

Francoz Rlotte nova rumena in zelena majica
Gimondi še enkrat prisiljen v obrambo

STRASBURG, 6. — Prva gorska

etapa Toura ni povzročila bistvenih sprememb, čeprav je rumena majica menjala lastnika: mladi Rlotte, ki je letos prvič med profesionalci, je namreč presenetil rokavke Pingona in osvojil prvo mesto na lestvici.

Etapa Metz-Strasbourg, dolga 205,5 km je bila precej živahna. Po nekaterih manj važnih poizkusih je pri 34. km prišlo do zmede. Glavnina je namreč prišla do železniškega prehoda, ki se je ravno zapiral: najspretnostjo so le prišli mimo ovire, drugi pa so izgubili nad pol minute: med njimi Gimondi in Pingon. Poulidor, Almar, Godfrout in Rlotte so skušali izriniti to priliko, toda že pri 40. km je bil njihov poizkus končan. Pri 87. km nov napad na Gimondija: iz glavnine je pobegnil skupinica, v kateri je bil tudi Almar. Naskok napadalec je narasel do 1', toda Gimondi je kmalu odločno reagiral.

Strasbourg (205 km):

1. Wright (VB) 5:46'23" (z odbitkom 5:46'3")
2. Van Den Bergh (Bel.) isti čas (z odbitkom 5:46'13")
3. Rlotte (Fr.) isti čas (z odbitkom 5:46'18")
4. Lopez Rodriguez (Sp.)
5. Van Der Vleuten (Niz.)
6. Jacquemin (Bel.)
7. Van Neste (Bel.)
8. Reybroeck (Bel.) 5:47'42"
9. Grain (Fr.)
10. Durante (It.) itd.

LESTVICA

1. Raymond Rlotte (Fr.) 35:53'21"
2. Pingon (Fr.) z zaost. 38"
3. Poulidor (It.) 1'14"
4. Van Der Vleuten (Niz.) 2'48"
5. Letort (Fr.) 3'13"
6. Ignolin (Fr.) 3'49"
7. Poffgen (Nem.) 3'54"
8. Spruyt (Bel.) 4'44"
9. Manzaneque (Sp.) 4'45"
10. Garcia (Sp.) 4'54"
20. Poulidor (Fr.) 6'44"
28. Gimondi (It.) 7'02"
29. Janssen (Niz.) 7'04"
30. Simpson (VB) 7'07"
34. Almar (Fr.) 7'26"
38. Balmamion (It.) 7'29"

Rlotte je poleg rumene majice osvojil tudi zeleno majico prvega na lestvici po točkah.

NOGOMET

Vitali k Bologni

Tudi danes je bilo v Milanu precej živahno. Predstavniki profesionalnih moštvo so se zopet sestali in li sklenili nekaj zanimivih pogodb. Predvsem je zanimiva vest, da si je Bologna, ki je v teh dneh najbolj aktivna, zagotovila levo boka Fiorentine Vitalija. Iz doma je prišla še vest, da je Torino dosegel od domačega moštva v po sojilo za eno leto napadalec Merghia. Milan se je še enkrat obrnil k Fiorentini za Hamrino. Moštvo iz Florenc si ne nasprotuje teli pogodbi, saj mora za igralca vsot, ki se zdi milanski predstavnikom previsoka. Ti bi namreč dali Fiorentini v zameno Amariada, bi pa se zahtevali poleg tega nekaj deset milijonov.

Med drugim je važen še nakup Cordove s strani Brescie.

Vodstvo Triestine je javilo, da se dve moštvi iz druge skupine C li ge zanimata za nekatere igralce Triestine. Gre predvsem za Sadarja, Del Piccola, Scalo in Canziani. Niso znana imena moštvo.

TENIS

KOŠARKA

Danes so v Miljah iztrebili pare za prvo kolo mednarodnega košarskega turnirja «Giordano Pacco», ki bo na sporedu v soboto in nedeljo v občinski telovadnici v Miljah. V soboto ob 20. uri se bosta spoprijela Kvarner (Reka) in CUS, ob 21.15 pa Ricciardi iz Taranta in Hausbrand. V nedeljo bo ob 20. uri tekma za tretje in četrto mesto, ob 21.15 pa finale za prvo oz. drugo mesto.

ŠD BREG

ŠD Breg obvešča vse izletnike na Koroško, da bo odhod avtobusov po sledečem vrstnem redu:

Avtobus št. 1 — Odhod od Domja ob 4.50.

Avtobus št. 2 — Odhod iz Prebenega ob 4.45 skozi Dolino, kjer naj čakajo izletniki iz Mačkovej in Boršta.

Avtobus št. 3 — Odhod ob 5. uri iz Bolnice, skozi Rimanje, kjer naj čakajo izletniki iz Trsta.

Opozarjamo, da je za prehod meje dovolj veljavna osebna izkaznica ali potni list.

Rezultati:

Janes (VB) — Casals (ZDA)

2:6, 6:3, 7:5

King (ZDA) — Harter (ZDA)

6:0, 6:3

goče ugotoviti, če je bil kdo rdečelas.

Roger je odšel po stopnicah na hodnik, od tod pa skozi vhodna vrata na dvorišče. Veter, ki je kar precej pihal, je prinašal duha po konjušnici. Roger se je povzpela po stopnicah, ki so peljale v telovadnico. Truplo Lopyja Lakea je bilo še vedno v mali sobi. To je bila pravzaprav kopalnica s prhami. Zadnji dosežek tehnike. Videti je bilo, da graditelji niso varčevali.

Inšpektorja, ki sta se ukvarjala s preiskavo, sta se ozirala, ko je vstopil Roger. Delo sta nadaljevala. Eden je z metrom v rokah meril oddaljenost od vrat do mrtvečevih nog, drugi je beležil podatke.

Meter in štirinajst, je rekel prvi. — Zelite kaj, gospod West?

— Ali sta končala?

— Še deset minut in klienta boste lahko odnesli. Zdi se, da je zdravnik zahteval pregled. Prišel je pred eno uro, vendar ga je sam pogledal in takoj odšel. Ali mislite, da ga je ubil rdečelas?

— Še prezgodaj je, da bi lahko sodili. Najprej bi rad vedel, če sta naša kaj, kar običajno ni v telovadnicah.

Eden od njiju se je nasmešnil in s prstom pokazal na truplo.

— Razen tegale, kajpada, je rekel Roger.

— Nisva, ničesar takega nisva našla. Na kaj pa mislite, inšpektor?

— Na vlomilsko orodje, na primer.

— Tukaj je bila sekira, tista, s katero ste razbili vrata, gospod West. Razen sekire ni bilo ničesar navadnega.

— Prav. Rad pa bi po en izvod vseh prstnih odtisov, ki ste jih našli v prostoru, pa naj bodo stari ali novi, sveži. Pošljite jih v Scotland Yard. Če bosta našla fotografije, nenehajte ali še kakšnega drugega od služničadi, pošljite tudi to.

— Prav, gospod West.

— Hvala vama.

(Nadaljevanje sledi)

83-letni slikar iz Trsta razstavlja svoja dela

Silvester Godina je še poln načrtov za prihodnost

V razstavnih dvoranah Pro loco v goriški Pasaži že nekaj dni razstavlja svoja slikarska dela tržaški slovenski slikar Silvester Godina. Po stenah je razobešenih 34 slik večje ali manjše obsega, ki prikazujejo motive iz narave, predosem iz kraške okolice Trsta. Slike se odlikujejo po precizni izdelavi in v njih skuša avtor ponazoriti svoje vtise iz narave, s katero je bil vse življenje tesno povezan. Na splošno ugajajo občinstvu ter si razstavljanje na dela z zanimanjem ogleduje.

Posebnost našega slikarja pa je, da je stopil že v 83. leto in še vedno dela, ne samo na slikarskem področju, ampak tudi na svoji krpici, ki jo z ljubljeno obdeluje v domačem škednju. Na naše upravljanje nam je povedal, da je največ razstavljenih slik izdelal v času, ko je bil bolezen prikovala na posteljo. Prej in pozneje pa so mu drugi opravičili včasih. Osnove za slikarstvo je dobil v umetniški obrtni šoli v tistih davnih časih še pod Avstrijo. Pozneje je to znanje izpopolnil drugod. Predvsem pa se je izpopolnjeval sam.

Razstava še vedno mladostnega umetnika, ki je še poln načrtov za prihodnost, bo odprta do ponedeljka 10. t.m. ter priporočamo njen ogled.

VESTI IZ TRZICA

Interpelacija zaradi ENEL

Komunistični občinski svetovaleci v Trzinu so poslali tamkajšnjemu županu interpelacijo, v kateri navajajo, da predstavlja električna centrala ENEL v Ul. Portoroškega veliko motno za tisti, do sedaj tak mirni mestni okraj. Odkar je električna centrala začela obratovati, ni več miru niti ponoči. Občinska uprava naj bi skušala najti način, da se te nevednosti vsaj omili.

Seja občinskega sveta se bu danes nadaljevala z začetkom ob 20.30. Na dnevnem redu so številni problemi in med drugim bi morali odobriti organ občinskih uslužbencev. Ti pričakujejo končno ureditev svojega staleža in njihov sindikat podarja, da se ni bil dosežen popoli sporazum z občinsko upravo, čeprav so nekateri časopisi o tem že pisali.

V tržaško bolnišnico so sprejeli včeraj za 10 dni na zdravljenje enoletno Silvio Zambon, ki je pri trenju dveh avtomobilov dobila udarec na lobo in oteklino na čelu. Ko se je malo prej peljala z očetom s fiat 600 je od zadaj trčil v vozilo neki druga avto.

V pristojništvu Portoroškega pa se je ponesrečil 21-letni finančni stražnik Giancarlo Coligiani. Ko je šel mimo tovornjaka naloženega z deskami, je nekaj teh padlo z višine nanj. V bolnišnici so mu ugotovili zlom desne rame in druge poškodbe ter so ga pridržali za 20 dni na zdravljenju.

V STEVERJANU

Od danes zaprta cesta Bukovje-Sovenca

Števerjarski župan Stanislav Klanjšček je odredil na osnovi občinskih predpisov za cestni promet po občinskih cestah, da ostane zaprta za promet občinske ceste Bukovje-Sovenca za vsa vozila od danes 7. julija pa do 27. julija. Zapora je potrebna zaradi cestnih del na tem odseku.

Vozni red vlakov

ODHODI Z GORIŠKE POSTAJE

Proti Trstu: 5.40 (A), 6.41 (A), 7.38 (D), 8.06 (A), 9.10 (D), 11.04 (A), 14.02 (A), 16.23 (A), 18.22 (DD), 18.57 (A), 19.57 (A), 21.31 (A), 22.46 (D), 23.01 (DD), 23.50 (A).

Proti Vidmu: 4.40 (A), 6.23 (A), 6.55 (D), 7.26 (A), 8.05 (D), 9.37 (D), 11.05 (A), 13.00 (D), 13.46 (A), 14.43 (DD), 15.31 (A), 17.53 (A), 19.01 (A), 19.56 (D), 21.16 (A), 22.22 (D), 23.51 (A).

Za Novo Gorico: 8.10, 14.05 in 20.01 (vsi potniški).

ČITAJTE PRIMORSKI DNEVNIK

Roger je odprl omaro.

Vrečica iz jelenjega usnja je bila položena na kup sraja. Paterson je moral biti v resnici zelo razburjen, da je takšno bogastvo pustil kar takole, ne da bi zaklenil omaro. Na koncu vrvice, ki so zadržale vrečico, je bil pečat. Na njem je bilo mogoče jasno videti začetnici J. P.

Roger je pothval vrečico in je spravil v žep. Potlej je še enkrat zelo skrbno pregledal sobo. Tudi vse ostale prostore je pregledal; pozabil tudi ni na sobe služničadi. Preiskal je omare, predale, vgrajene omare, žepa in po oblekah. Ničesar ni našel. Niti enega samega lističa, nobene fotografije, nobene vlomilškega orodja.

Naposled je v Carnevevi sobi v predalu mize našel pečat, zavil v cunj.

Roger je pečat pritisnil na beli rob starega časnika.

Na papirju je zagledal sliko.

To je bila slika volčje glave...

Roger je odšel v prvo nadstropje. Soba Margaret Paterson je bila poleg očetove sobe. To je bil zelo lep prostor. Tla so bila pokrita s čudovitimi perzijskimi preprogami. Pohištvo je bilo moderno, celo nekoliko preveč kičasto. Inšpektor je preiskal vgrajeno omaro, predale in majhno pisalno mizico. Tam je našel album fotografij. Odprl ga je.

Na vsaki strani so bile Margaretine fotografije. Prikazovale so jo v vrtu, na plaži, v nekem parku, na palubi jahte, na konju, za volanom, na teniškem igrišču, v večerni obleki, športnem kostumu, v kopalni obleki in vselej v družbi kakega moškega. Samo na neki fotografiji je bila sama.

Na koncu albuma je bilo še nekaj nenapelnjenih fotografij. Roger je izbral fotografijo, na kateri sta bila Margaret in njen oče. Vtaknil jo je v žep in jeel znova gledati album.

Moški, ki so se fotografirali z Margaret, so bili različne starosti. Vsi so bili mlajši in dajali so vtis brezskrbnih in dobro situiranih ljudi. Na nesrečo, na fotografijah ni bilo mo-

datkov so se še nadalje zmanjšali

za nekaj nad 39 milijonov lir.

Pokrajinski odbor INAM ki mu je predsedoval Ezio Bottegato, je

vzel ravnateljevo poročilo na znanje, ga skrbno proučil in na koncu

izrazil svoje zadovoljstvo, da je vodstvo ustanove imelo stalno pred

očni koristi zavarovancev. Priporočili pa so še nadaljnja prizadevanja

za zmanjšanje stroškov, ker so dohodki, glede na poseben gospodarski in socialni položaj na

Goriškem taki, da bi ne mogli prenesti

nadaljnega povečanja izdatkov. Obracun namreč izkazuje povečanje izdatkov za 9,65 odst.,

v istem obdobju pa so se povisali dohodki samo za 3,65 od sto.

IZPRED OKRAJNEGA SODIŠČA V GORICI

Tožiteljica je postala obtoženka ker je žalila odvetnika stranke

Gre za Rožo Capasso iz Ul. Pasubio, ki je stalno v sporu s svojimi sosedi - Dva primera vožnje v vinjenem stanju

Pred goriškim okrajnim sodiščem je tudi večkrat posebela za precej razgibano vzušje sodni kroniki do bro znana Roža Capasso iz Ul. Pasubio pri Stanđureh, ki je v stalnem prepiru s svojimi sosedi. Za razliko od drugih ko je bila ponavčas na zatožni klopi, je Capasso včeraj nastopila kot tožiteljica proti trem sosedarjem v hiši št. 4 v Ul. Pasubio. Očitila jim je razne žalitve, o katerih pa so obtoženke nasprotno trdile, da jih je Capasso včas zgrešila proti njim.

Ko je sodnik dr. Polani zastil tožiteljico, se je ta pri svojem obtoževanju tako razvnela, da je žalila zastopnika treh obtoženkov. Maj, ki mu je očitala nekorektno ravnanje «samo za denar». Branilce je takoj reagiral ukazal postaviti na zapisnik njene izjave. Ter zahteval proti njej nagel postopek.

Sodnik je ustregel odv. Maju, prekiniti prvo razpravo in postaviti na zatožno klop Capassovo. Ta se je izgovorila, da ni imela namena žaliti odvetnika. Sodnik jo je opustil zaradi pomanjkanja dokazov; k temu pa je odvetnik Maj, ki ga je podprli tudi državni tožilci Pedroni s predložen, naj se obtoženka kaznuje, ugovarjal ter izjavil, da ne bo sodeloval pri prvotni razpravi. Da bi ublažil nastalo nasprotje, je sodnik nato odločil to zadevo na popoldansko razpravo.

Sodnik dr. Balani je včeraj dopolnil obravnavo tudi dva primera vožnje avtomobila v vinjenem stanju.

Prvi obtoženec je bil 55-letni Angelo Kravos iz Pevme, Ul. Generale Papa 2, ki je po pokliu kuhar. Policijski zapisnik navaja, da je dne 18. maja letos vozil mototokel NSU 125 križem krašem po Ul. Roma. Policija mu je sledila do Trga Cavour pred kvesturo ga tam ustavila. Takrat naj bi ugovarjal, da je bil Kravos malo višij. Ker pa ni verjel, naj bi razpravi niso mogli točno dokazati te trditve, je sodnik Kravosa opustil zaradi pomanjkanja dokazov.

V drugem primeru se je moral zagovarjati 26-letni Franc Tomič iz Sovodenj, Ul. Slapeter 8, ki ga je policija ustavila dne 18. aprila letos malo po polnoči v Ul. Tabaj v Stanđureh, ko se je z avtom fiat 1100 vračal iz Gorice domov. Sodnik ga je obsodil na 6 dni pri

pora in 25 tisoč lir globe. Vendar je bil kazen pogojna in je bil bodo visali v kazenski list. Branil ga je dr. Ferlan, ki je zagovarjal tudi Kravosa.

Drž. tož. dr. Pedroni; sodnik dr. Balani; zap. Smet.

Napovedano pripravno stanje uslužbencev v umobolnici

V sredo zvečer so se sestali predstavniki sindikatov krajevnih ustanov CISL in CGIL, da bi preučili sindikalno stanje v goriški umobolnici v zvezi z zahtevami, ki so jih sindikati postavili že pred časom in na katere je pokrajinska uprava odgovorila vsaj delno negativno. Sindikalni organizaciji sta torej sklenili proglasiti pripravno stanje začenši z današnjim dnem. V primeru da bi v desetih dneh ne dobili od pokrajinske uprave odgovora, ki naj nakaze možnost pozitivne rešitve spora, bodo sindikati napovedali stavko.

Na pristojnem mestu smo izvedeli, da gre v glavnem za dve neizpolnjeni zahtevi: uvedba 42-tedenskega urnika in odmera izrednega letnega bolnišniškega prispevka 60 tisoč lir. Vse to bi za samo osebe umobolnice veljalo pokrajinsko upravo letno približno 30 milijonov lir.

PISMO UREDNISTVU

Netočno poročanje o naših krajih

Dragi urednik, v roke mi je prišel «Ljubljanski dnevnik» z dne 3. julija letos. Na dveh srednjih straneh so vzbudile moje zanimanje velike fotografije o Miramuru, o kostnici na Oslavju in o kostnici v Redipugliji. Presenečilo pa me je naslov «Tam na Doberdobu...». Kratke tekst nas obvešča, da je Zveza borcev «Danila Kušuma» z Ježice in iz Stozice organizirala izlet članov v Julijsko Benečijo in zlasti v kraje, kjer je potekala škoda fronta v prvi svetovni vojni ter da se je izleta v pre-

Idrijski jamarji na delu

V idrijski občini so doslej raziskali okoli 200 podzemnih jam. Sodijo, da jih je neraziskanih vsaj še toliko. Jamarsko društvo skuša vsako leto raziskati kako novo jamo. Za letos si je zadalo nalogo, da bo raziskalo izvir tako imenovanega Divjega jezera. Gre za poseben kraški pojav, ko prihaja voda v jezero po značilni široki votlini. Sodijo, da bi prodor v njeno notranjost utegnil prinesiti nova zanimiva presenečenja. Za raziskavo izvir bodo organizirali v teku poletja mednarodno jamarsko akcijo.

— Kdo pa ste vi? je vprašal obiskovalec Rogera potem, ko si ga je dobro ogledal.

— Gospodična Paterson je v salonu. Domnevam, da ste vi doktor Sorensen.

— Da... Vendar znova vprašujem: kdo ste pa vi? Zakaj ni prišel Carney odprti vrat?

Zdravnik ni čakal odgovora, ampak se je napotil proti salonu. Videti je bilo, da je zelo domač v tej hiši. Ko je prijel ključ, se je ozrl.

— Upam, da se gospodični Paterson ni ničesar resnega pripetilo.

— Mislim da ne, vendar je njen oče menil, da je boljše, če jo pogledate.

Doktor Sorensen je vstopil v salon. Paterson bo nedvomno zahteval z odobritvijo zdravnika, naj hčerka prej malo počije, preden bi jo jel zaslišavati.

Roger je odšel v delovno sobo pogledat, kako agentje napredujejo.

— Tamkaj je srečal Garnetta in še enega inšpektorja. Sobo so že precej uredili.

— Kako gre?

— Ne preveč dobro, gospod West. Okno je bilo znotraj odprto. Odkrili smo nekaj sledov, ki jih je vlomilec pustil, ko je šel skozi okno. Ni pa sledov, po katerih bi lahko sklepali, da je prišel v sobo po isti poti.

— Prav.

— Tudi ni nobenih prstnih odtisov. Najbrž je bil profesionalc. Zagotovo se mu je mudilo, ker je pustil vrsto dragocenosti. Najbrž je iskal neki določen predmet.

— Ali je to vse?

— Ja, gospod West.

— Hvala.

Roger je odšel iz delovne sobe v prostor, iz katerega je prišla Margaret potem, ko je skrla vrečico iz jelenjega usnja. Luč je še vedno gorela. To je bila zelo moderna spalnica s hrastovim pohištvo in kromiranimi kovinskimi cevmi.

Kino

Gorica

VERDI. — Zaprt zaradi počitnic. CORSO. 17.00: «E divine il più spietato bandito del Sud». P. Lee Lawrence in G. Miland. Kinemaskopski ameriški barvni film. MODERNISSIMO. 17.30—22: «Il magnifico cornuto». C. Cardinale in U. Tognazzi.

CENTRALE. 17.00: «I sacrificati di Battani». J. Wayne in D. Reed. Poletne znižane cene.

VITTORIA. — Zaprt.

CIRKUS IZ MADRIDA. Od 7. do 9. julija zvečer ob 21.15 na Rojch predstave z izrednim in pestrim programom.

Trst

AZZURRO. 18.—22: «Scotland Yard, precedenza assoluta». G. Hailey in M. Fuly.

EXCELSIOR. 17.30—22: «Gli uomini dal passo pesante». G. Scott in J. Cotten. Ameriški barvni film.

PRINCIPE. 18.—22: «Il vostro super agente Pitt». R. Vianello, R. Carra. Barvni film.

Ronke

EXCELSIOR. 20.—22: «Una forza per due». G. Merrill in J. Merrow.

RIO. — Zaprt.

DEZURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je od prta v Gorici lekarna «SAN GIUSTO» na Korzu Italija 244, tel. 35-38.

RONKE

Ves dan in ponoči je dežurna le karna «Alla Stazione» dr. Matititi, Ul. Garibaldi 3, tel. 75-046.

TRZIC

Dane ves dan in ponoči je od prta v Trzinu lekarna «Alla Salute» dr. Fabbris, Panzano Ul. Cosulich 103, tel. 72-480.

Izleti

Turo na Razor in Vogel priredi SPD za svoje člane in prijatelje v nedeljo, 9. t.m. Tura je enodnevna in z lastnimi sredstvi. Vpisovanje se zaključuje v petek, 7. julija. Podrobnje informacije v Goriški Pa drugi v Ul. Don Bosco pri Bernardu Bratošu.

Brž ko je zvedel za te podrobnosti, je Roger telefoniral v Scotland Yard in naročil Billu Sloanu, naj pregleda njuna kartona.

— Gospodična Paterson, je ponovil Bray zdaj že petič, nemogoče je, da ste se spotaknili ob truplu Lopyja Lakea. Ta je ležal v sosednji manjši sobi, vi pa ste bili v telovadnici, to je v večjem prostoru.

— Pa vendar je bilo tako! Vstopila sem, se ob nekaj potaknila in s svojo žepno svetilko posvetila v strašen obraz... Oh! Kriknila sem. Potem se ničesar več ne spominjam.

Zunaj je bilo slišati avtomobil. Mar se bo tako nadaljevalo vso noč?

— Grem pogledat, kdo je, je rekel Roger, srečen, da je našel izgovor; potrebno mu je bilo malce miru, da uredi svoje misli in zaključke.

Se vedno ga je bolela glava. Z roko si je šel čez čelo in maščevanilo pogledal volčjo glavo na tleh ter odšel. V predsobi si je prižgal cigareto in počakal. V hodniku poleg kuhinje je zazvonil zvonec.

Roger je stopil k vratom in jih odprl.

Obiskovalec je bil nizke postave, s črnim klobukom na glavi, oblečen v široko črno suknjo. Obraz je imel okrogel in kovav. Njegove oči so bile črne in majhne. V rokah je imel črno trbico.

John
Creassy
23
LOBOV
PEČAT

Brž ko je zvedel za te podrobnosti, je Roger telefoniral v Scotland Yard in naročil Billu Sloanu, naj pregleda njuna kartona.

— Gospodična Paterson, je ponovil Bray zdaj že petič, nemogoče je, da ste se spotaknili ob truplu Lopyja Lakea. Ta je ležal v sosednji manjši sobi, vi pa ste bili v telovadnici, to je v večjem prostoru.

— Pa vendar je bilo tako! Vstopila sem, se ob nekaj potaknila in s svojo žepno svetilko posvetila v strašen obraz... Oh! Kriknila sem. Potem se ničesar več ne spominjam.